

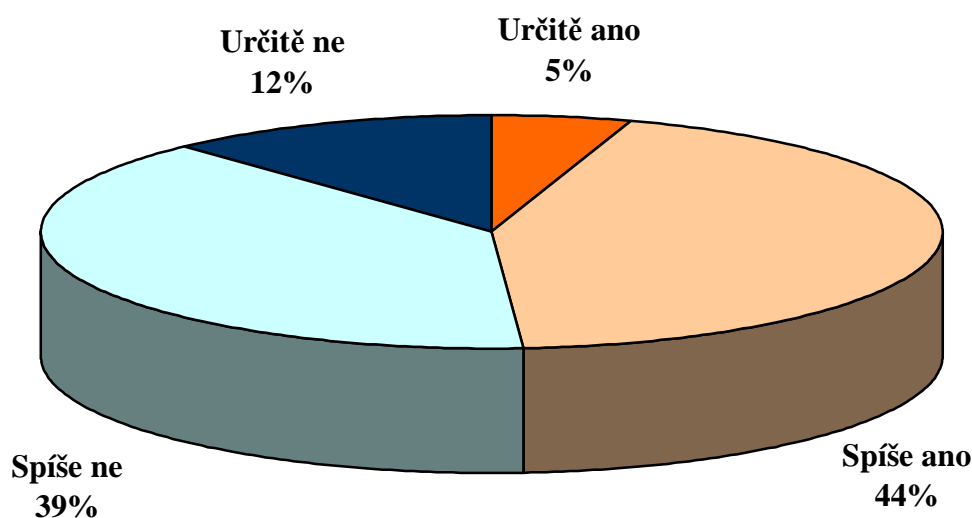
DLOUHODOBÉ ZLEPŠOVÁNÍ FINANČNÍ SITUACE DOMÁCNOSTÍ SE ZASTAVILO.

V současné době zhruba polovina obyvatel (49 %) soudí, že jejich domácnost je poměrně dobře finančně zajištěna. Do velmi obtížné finanční situace se podle vlastního vyjádření dostaly v průběhu loňského roku domácnosti necelé třetiny obyvatel (30 %). Hůře než vlastní situaci hodnotí lidé celkovou situací u nás – téměř polovina (48 %) si myslí, že s velmi obtížnou finanční situací se v loňském roce vyrovnávala většina českých domácností.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 2. - 8. ledna 2008. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl rozsáhlý soubor 1362 respondentů.

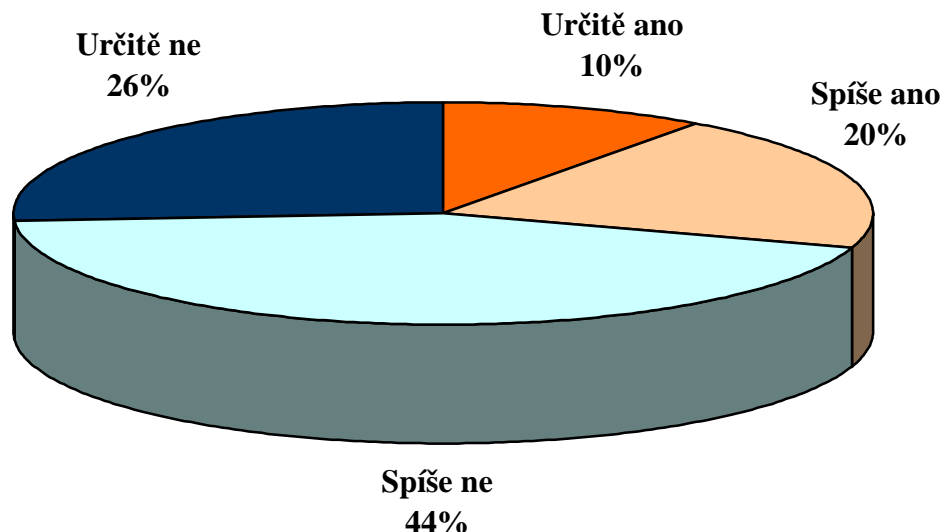
Přesně před rokem, v lednu 2007, data STEM ukazovala na poměrně zřetelný trend postupného zlepšování finanční situace českých domácností. V období mezi lety 2004 – 2007 přibylo lidí, kteří pokládali svoji domácnost za poměrně dobře finančně zajištěnou a naopak na „historické“ minimum (od roku 1993) se dostal podíl těch, jejichž domácnost se v průběhu roku ocitla ve velmi obtížné finanční situaci. Aktuální data naznačují, že trend zlepšování finančních podmínek českých domácností v současné době stagnuje a hodnocení finanční situace zůstává v zásadě na úrovni ledna loňského roku.

„Řekl(a) byste, že Vaše domácnost je poměrně dobře finančně zajištěna?“

Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1362 respondentů

„Ocitla se Vaše domácnost během posledního roku ve velmi obtížné finanční situaci?“

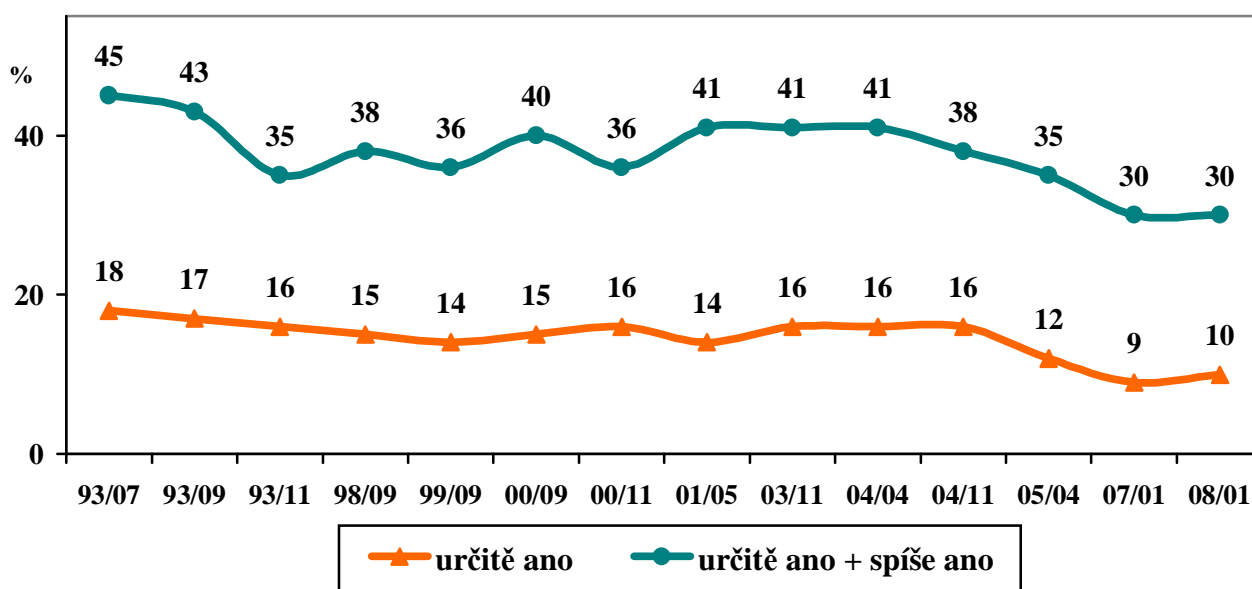
Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1362 respondentů

„Řekl(a) byste, že Vaše domácnost je poměrně dobře finančně zajištěna?“

	04/11	07/01	08/01
Určitě ano	5 %	4 %	5 %
Spíše ano	36 %	47 %	44 %
Spíše ne	41 %	38 %	39%
Určitě ne	18 %	11 %	12 %

Pramen: STEM, Trendy 11/2004, 1/2007, 1/2008

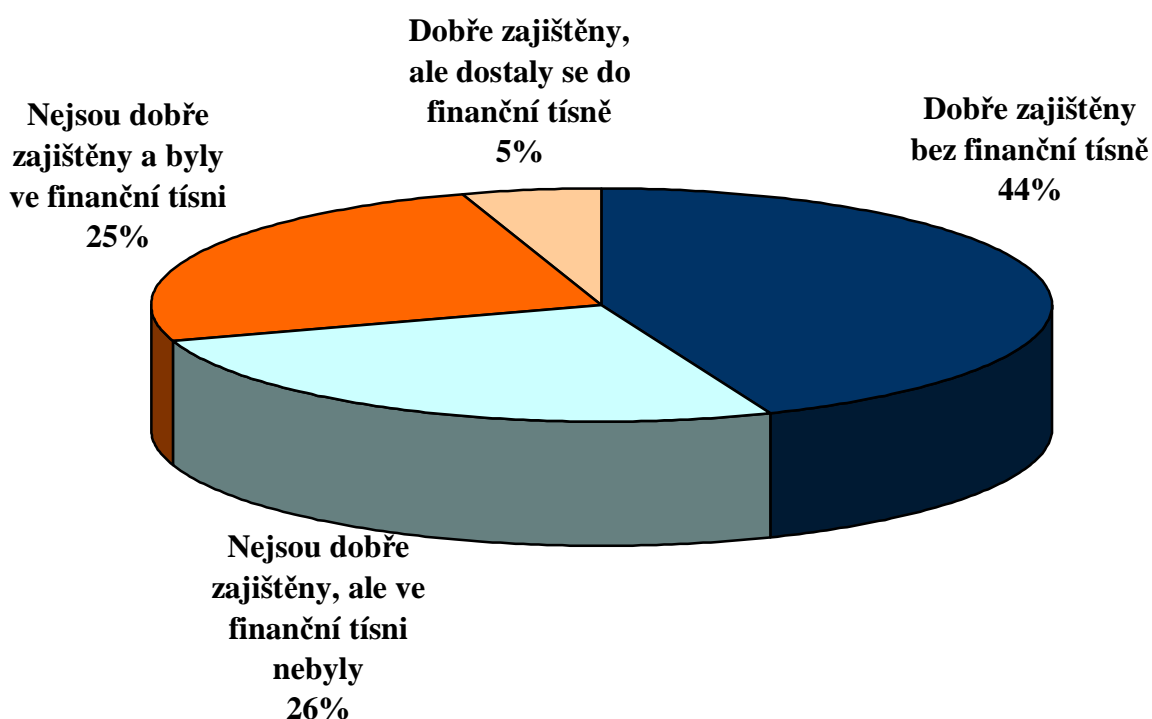
„Ocitla se Vaše domácnost během posledního roku ve velmi obtížné finanční situaci?“

Pramen: STEM, Trendy 1993-2008

Z porovnání obou uvedených hledisek hodnocení finanční situace vlastní domácnosti je patrné, že v poměrně dobře finančně zabezpečených domácnostech, které netrpěly v posledním roce velkou finanční tísní, žijí o něco více než dvě pětiny obyvatel (44 %). Zbývající část se s nějakými finančními problémy setkává, z toho čtvrtina se potýká s problémy zásadního rázu (jejich domácnost není dobře finančně zajištěná a dostává se do velmi obtížných finančních situací). I tento stav odpovídá poměrům z ledna loňského roku.

Finanční situace českých domácností

Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1362 respondentů

V domácnostech poměrně dobře finančně zajištěných žijí především podnikatelé (81 %), živnostníci (68 %), lidé s vysokoškolským vzděláním (75 %) a také studenti (66 %). Na druhém pólu jsou nezaměstnaní, u nichž je hodnocení vlastních finančních poměrů hluboko pod celospolečenským průměrem (svoji domácnost hodnotí jako poměrně dobře finančně zaopatřenou pouze 14 % z nich). Za podprůměrně zabezpečenou pokládají svoji domácnost rovněž důchodci, generace nad 60 let, lidé s nízkou kvalifikací a ženy v domácnosti. Jejich situace je však v porovnání se situací nezaměstnaných již viditelně lepší – do kategorie poměrně dobře finančně zajištěné řadí svoji domácnost 36 % důchodců, 40 % lidí starších 60 let, 38 % osob se základním vzděláním nebo vyučením a 40 % žen v domácnosti.

V mnohém podobné jsou i rozdíly ve zkušenostech s kritickou finanční situací. Není příliš překvapující, že s velmi obtížnou finanční situací se nejméně často setkávají v domácnostech nadprůměrně dobře finančně zajištěných – domácnosti podnikatelů (17 %) a vysokoškoláků (14 %) a naopak nejčastěji v domácnostech nezaměstnaných (65 %). Pozoruhodnější je, že méně často než by se mohlo očekávat se s velmi obtížnou finanční situací potýkají domácnosti lidí nad 60 let (28 %) a domácnosti důchodců (32 %).

Zajímavou výpovědí o tom, jak občané vnímají finanční podmínky domácností u nás, jsou reakce na otázku „*Myslíte si, že ve velmi obtížné finanční situaci se během posledního roku ocitla většina domácností v ČR?*“. V odpovědích na tuto otázku stojí za pozornost opakované zjištění, že lidé hodnotí celkovou finanční situaci domácností u nás pesimističtěji než svoji vlastní. Týká se to názorů čtvrtiny obyvatel, kteří ve své domácnosti velkou finanční tíseň sami nezažili, ale jsou přesvědčeni, že velmi obtížnou finanční situaci většina domácností u nás v posledním roce řešit musela. Nelze také přehlédnout, že stagnace trendu pozitivnějšího vnímání finanční situace domácností se projevuje i u tohoto hodnocení celkových finančních poměrů domácností u nás.

„Myslíte si, že ve velmi obtížné finanční situaci se během posledního roku ocitla většina domácností v ČR?“

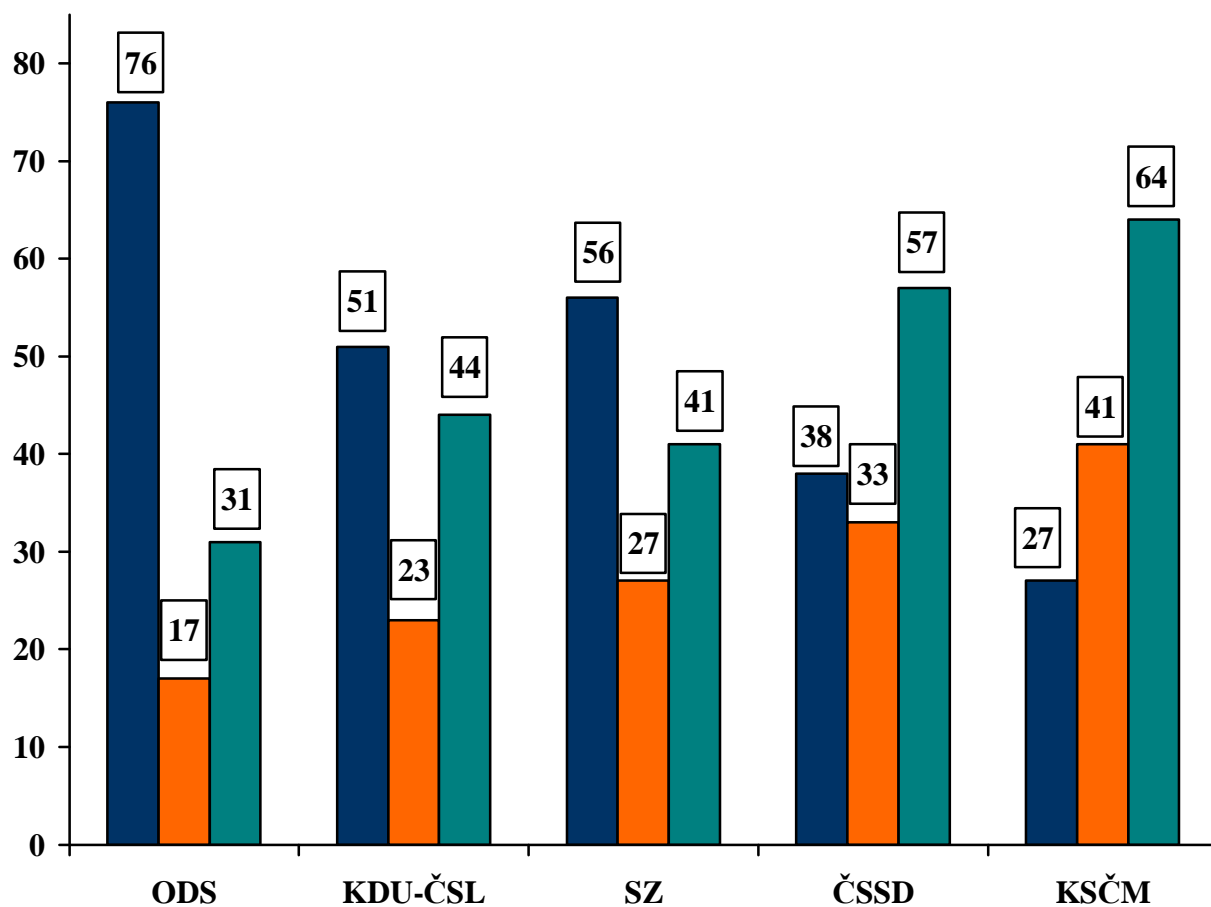
	04/11	07/01	08/01
Určitě ano	13 %	9 %	12 %
Spíše ano	41 %	37 %	36 %
Spíše ne	42 %	47 %	44 %
Určitě ne	4 %	7 %	8 %

Pramen: STEM, Trendy 11/2004, 1/2007, 1/2008

Názory na finanční zajištění domácností mají také výraznou souvislost s politickou orientací. Podle očekávání projevují největší spokojenost s finančními poměry ve své vlastní domácnosti i ve společnosti celkově stoupenci občanských demokratů a naopak největší roztrpčení potenciální voliči KSČM.

Hodnocení finanční situace domácností podle stranických preferencí

(součet odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“ v %)

- Domácnost je poměrně dobře finančně zajištěna
- Domácnost se ocitla ve velmi obtížné finanční situaci
- Ve velmi obtížné finanční situaci se ocitla většina domácností v ČR